וחייבין עליה משום ח"ת • פ"ה אם קיבל עליה קדושין וקשה דדייקינן מינה אפילו בהמה ועוד בפ"ק דקידושין (דף י. ושם) דכשו למיפשט דביאה לאירוסין עושה ולא כשואין עושה מדקתני בביאה ובתר הכי קתני נשאת וממאי דילמא נשאת לקדושי כסף קאי כמו וחייבים עליה משום ח"ת וי"ל דטולה לקדושי ביאה דישא קאי ומשום דא עליה יבם קנאה לאיסתריכא ליה דלא תימא קנאה מדרבנן כמו כן תשע דסיפא דלא קני מדאורייתא אלא כמאמר בעלמא כדאיתא בשילהי האשה רבה (יבמות דף נו.) ומיהו קשה דלקמן בפ' בן סורר (דף פט.) דייק מהכא דהולכין בדיני נפשות אחר הרוב מדקתני וחייבין עליה משום ח"ת וממאי דילמא חייבות היא ואדעתא דהכי לא קדיש הא אפילו הראשון אדעתא דהכי קדיש ה"מ למיפרך אמאי חייבין דאיתיבות לאו בת יבום היא ומיבום לא פריך דהא"ל דאדעתא דהכי לא מייבם וי"ל דנקט אדעתא דהכי לא קדיש משום דפריך עלה גם מסיפא דבא עליה אחד מכל עריות ומאן דמשני וחייבין עליה בקרבן לא אסיק אדעתיה מסיפא ובתר הכי פריך ומשני דקבליה עילויה מכל מקום ההוא דח"ת כדשניון חייבין עליה בקרבן ח"ע דקבל עליה היבם ולא ראשון דאם תמצא חייבות התקדש לו מ"מ בביאתו וריב"ח פירש דנקט דחייבים עליה משום אשת איש וה"ה לכל עריות כדי לאשמועינן מחמת סיפא אפילו בהמה דמסיפא גרידא לא הוה שמעינן בהמה דהוה אמרינן גבי בהמה לא תשיב ביאתו ביאה תדע דגבי בן ס' דקתני ואם בא על אחת מכל עריות אפ"ה קתני בהמה בהדיא ופוסל את הבהמה ונסקלת על ידו וניחא לפירושו דלא קתני גבי קטנה ופוסלת את הבהמה ונסקלת על ידו*: **נשאת** לכהן • אבל פחותה מבת ג' לא אבלה אע"ג דליכא למיחש לדשולא ולא לסמפון דהא נישאת כיון דלאו בת ביאה היא חוזרת לבית אביה ולא בדיק לה ועוד דכיון דנשאת אמתקדשת בביאה קאי כדאמר בפ"ק דקידושין (דף י.) אם כן פחות מבת ג' דקידושי ביאה דידה לאו קידושי נישואין נמי לא מהני: **ואינו** מאכיל • פי' בקונטרס אם היה כהן וכא עליה לשם קידושין ליט מאכיל וקשה דאין זה תלוי בביאה אלא משום דקידושי קטן לאו קידושין ויש לפרש דליט מאכיל ביבמתו קאמר אע"פ שזקוקה ושומדת: **ואינו** נותן גט עד שיגדיל • בהגדיל לחוד לא סגי ליה בגט דביאת בן ט' כמאמר שוויה רבנן ולריכה גט למאמרו וחלילה לזיקתו אלא לכשיגדיל יבעול ויתן גט הכי מפרש בפ' יולת דופן (דף מה.): ליט

מדסיפא תקלה וקלון רישא תקלה בלא קלון והיבי דמי עובר כוכבים הבא על הבהמה לא סיפא תקלה וקלון רישא הא קמ"ל דאפילו קלון בלא תקלה נמי מיחייבי והיבי דמי ישראל הבא על הבהמה בשוגג וכדבעי רב המנונא דבעי רב המנונא ישראל הבא על הבהמה בשוגג תקלה וקלון בעינן והכא קלון איכא תקלה ליכא או דילמא קלון אע"פ שאין תקלה אמר רב יוסף תא שמע בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בביאה ואם בא עליה יבם קנאה וחייבין עליה משום אשת איש ומטמאה את בועלה לטמא משכב תחתון כעלון ונשת לכהן אוכלת בתרומה בא עליה אחד מן הפסולים פסלה מן הכהונה ואם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין על ידה והיא פטורה אחד מכל עריות ואפילו בהמה והא הבא דקלון איכא תקלה ליכא וקתני מומתין על ידה כיון דמזידה היא תקלה נמי איכא ורחמנא הוא דחס עלת עלה דידה חס אבהמה לא חס אמר רבא תא שמע בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו קנאה ואינו נותן גט עד שיגדיל ומטמא כנדה לטמא משכב תחתון כעלון פוסל ואינו מאכיל ופוסל את הבהמה מעל גבי המזבח ונסקלת ע"י ואם בא על אחת מכל העריות האמורות בתורה מומתים על ידו והא הבא קלון איכא תקלה ליכא וקתני נסקלת על ידו כיון דמזיד הוא תקלה נמי איכא ורחמנא הוא דחס עלויה עליה דידה חס רחמנא אבהמה לא חס רחמנא תא שמע דבר אחר שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו זו היא שנסקל פלוני על ידה מאי לאו מדסיפא תקלה וקלון רישא קלון בלא תקלה והיבי דמי ישראל הבא על הבהמה בשוגג לא סיפא תקלה וקלון רישא תקלה בלא קלון והיבי דמי עובר כוכבים הבא על הבהמה וכדבעו מינה מרב ששת: **מתני'** המגדף אינו חייב עד שיפרש השם א"ד יהושע בן קרחה בכל

ה"ג לא סיפא תקלה וקלון ורישא הא קמ"ל וכו': **סיפא** • ודאי תרוייהו איכא ואימא לך דטולה מתני' בישראל קא מיירי ואשמועינן רישא דאע"ג דליכא אלא חדא קלון בלא תקלה כגון ישראל שוגג דכסבור מותר שבתא לאחדם תקלה וקלון ולא תקלה ליכא ומאי "תקלה דקתני" דאשמעינן דאפילו בלא קלון שגיגה עצמו בדבר מגונה ותקלה ליכא

*"לפי טבאד לאוצר בשמעתא דאבר אחר תקלה ליכא (מהרש"א דף ד' ע"ב)"

כב שלש שנים ויום אחד • קיים להו לרבנן דשוב אין בתוליה מוחזרין ומאו היא ראויה לביאה: **מפקדשת בביאה** • ע"י אביה אם מסרה אביה לאחר לבא עליה לשום קדושין דהאחד זכאי בבתו בקדושיה דכתיב (דברים כב) את בתי נתתי לאיש הזה אבל היא עצמה ואמה ואחיה כשהיא יתומה אין בה קדושי תורה אלא רבנן—אות דתקון ולא הלריכוה גט אלא מיאון בעלמא: **ואם בא עליה יבם קנאה** • וילאה ידי יבום ומתגרשת הימנו בגט ומקבלו אביה ואינה לריכה חליצה דהא בביאת יבם הלה רחמנא דכיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר שמגרשה בגט וזה הרי בא [עליה] אבל פחות משלש שנים אינה ביאה ואינה נקנית לו ואם בא לגרשה בגט אינו יכול אלא ימתין עד שתהא בת שלש שנים ויום אחד ויבעול או עד שתביא ב' שערות ותחלון: **ואינו עליה** • אם קבל אביה קידושין ובא עליה אחר חייב עליה משום אשת איש דביאה היא אבל פחות מבת שלש שנים דקידושי כסף שלה קידושין הן לחייב עליה לאחר שלש אבל הבא עליה בתוך שלש לא נתחייב אע"פ שהיא אשת איש דלאו ביאה היא: **ומטמאה לא כדנה** • בנדותה דקיי"ל (נדה דף לב.) מרבויא דוי"ו "ואשה כי תהיה זבה" לרבות תיעוקת בת יום א' שמטמאה בנדתה ומיהו כי מטמא' בנדה במגע ובמדרס הוא דמטמאה מרבות ואדם וכלים כשאר נדה אבל בת עליה בתוך שלש אינה מטמאתו טומאת שבעה כבועל נדה דכתיב ביה (ויקרא טו) ותהי נדתה עליו אלא הרי הוא כמוגע בעלמא לטומאת ערב משום דלאו ביאה היא אבל בת שלש' מטמאתו כדין בועל נדה: **נעמא משכב שפחתון כעליון** • שהבועל נדה מטמא משכב התחתון משום משכב אבי' לא נגע בו כעליון של זב הכי מפורש במסכת נדה בפרק בעת כותים (דף לב:) שאין משכבו של בועל נדה חמור כמשכב נדה וכמשכב זב שנעשים אב המטמאה לטמא אדם וכלים דכתיב בהו "וכל אשר יגע במשכבה" אלא הרי הוא כעליונו של זב כגון שאינו אלא ראשון לטומאה ואינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין (א) ומקבלי יולפינן לה הכא: **נשאת לכהן** • ע"י קדושי אביה: **אוכלת בתרומה** • אבל פחות מבת שלש אע"פ שקידושיה קידושין על ידי אביה האחיל ואין ביאתה ביאה אין חופתה חופה והוה לה כאחיסה דלאע"ג דקנין כספו הוא אמרו רבנן אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה: **בא עליה אחד מן הפסולין** • כגון עובד כוכבים או חלל או נתין וממזר פסלה מן התרומה דהא ביאתה ביאה ובביאות (דף סח.) ובקדושין בפרק בתרא (דף סט:) יליפי לה מהאי קרא "ובת כהן כי תהיה לאיש זר וגו'" כיון שנבעלה לפסול לה פסלה עולמית מהתם ילוף לה שפיר ולוויה וישראלית מרבו *מרבויא דבת ובת": **מומתין ע"י** • אם מחייבי מיתות הן דהא ביאתה ביאה: **ופיא פטורים** • דלאו בת עונשין היא: **פקלה ליכא** • דלאו בת עונשין היא: **קנאה** • ליורשה ושלא תפטר עוד בחליצה אלא בגט: **ואינו נותן גט עד שיגדיל** • שהרי ע"י קדושי אחיו גדול נאסרה וגירושין של זה אינן תשובין להפקיע קדושי אחיו דקטן הוא ואינו בן דעת: **ומטמא כנדה** • כבועל נדה ולא כמוגע: **לטמא משכב** • שלו התחתון כעליונו של זב אבל פחות מכן ט' אינו אלא כמוגע בנדה לטומאת ערב: **ופוסל** • אם האשה בביאתו מן התרומה אם הוא ח' מן הפסולין: **ואינו מאכיל** • אם הוא כהן וכא עליה לשם קדושין אינו מאכילה בתרומה דקטן אע"ג דביאתו ביאה אין קנייט אינו אלא קרינא ביה קנין כספו: **ופוסל את הבהמה מעל גבי המזבח** • משום גרבא כגון על פי עד אחד לא ע"פ הבעלים שאינה נסקלת ואינה נאסרת להדיוט: **ונסקלת על ידו** • אם יש עדים לאין שור ובהמה נסקלין אלא ע"י עדים וסנהדרין כדאמר בפ"ק (דף ג.) כמיתת בעל כך מיתת השור: **מאי נאו מדסיפא מקלה וקלון** • דהא קתני "אחרו זו היא" הייט קלון וקתני "שנסקל" הייט תקלה מסנה יתירא דרישא לאיתויי קלון בלא תקלה אדם ומאי "תקלה" דקתני בה תקלת קלון דאינו לאתויי תקלת עבירה בלא קלון בהכי לא מצית לאוקומה דבישראל תקלת עבירה בבהמה בלא קלון לא משכחת לן וקא סלקא דעתך דטולה בישראל קא מייירי: **מתני'** עד שיפרש אם השם • שיזכור את השם אבל אם לא הוליא שם מפיו אלא שמע שם יולא מפי אחר ובכרכו פטור: בכל

מסורת הש"ס

סב א מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל"י:

סג ב מיי' פ"ג מהלכות אישות הל"י ופ"ש אה"ע סימן לז סעיף ח:

סד ג מיי' פ"ח מהלכות יבום הל"י ופ"ש אה"ע סימן קסו סעיף ד:

סה ד מיי' פ"ג מהלכות איסורי ביאה הל"ב:

סו ה מיי' פ"ג מהלכות משכב ומושב הל"ג:

סז ו מיי' פ"ו מהלכות תרומות הלכה ג:

סח ז מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל"ג:

סט ח ט מיי' פ"ח מהל' יבום הל"ז סמג עשין נב טור אה"ע אה"ע סימן קסו סעיף ח:

ע י מיי' פ"ג מהלכות משכב ומושב הל"ג:

עא כ מיי' פ"ה מהלכות תרומות הלכה ח והלכה יח:

עב ל מיי' פ"ד מהלכות איסורי מזבח הל"ג:

עג מ מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל"י:

עד נ מיי' שם הל"ג:

עה ס מיי' פ"ב מהלכות עכו"ם הל"ז סמג לאוין מז:

[וע"ע תוס' יבמות מ: וקידושין י.]

רבינו חננאל

תורה בחמה הנהגית מן העבירה תיהרג. והרי אילנות כו'. כרבני רב המנונא ישראל שבא על הבהמה בשוגג מהו הבא קלון איכא תקלה ליכא דהא שוגג הוה ופשטים רב יוסף מהא דתנן בנדה פ"ה בת ג' שנים ויום אחד אם בא עליה אחד מכל העריות ואפילו בהמה והא הבא דקלון איכא פי' קלון של נערה (מאירשה). תקלה ליכא דהא והיא פטורה תנן וקתני מומתין על ידה. ודחינן כיון דמזידה היא בת הריגה היא. ורחמנא חס עליה משום דהיא קטנה כו' ופשט רבא מהא בן פ' שנים ויום אחד הבא על יבמתו קנאה כו' עד ופוסל הבהמה מעל גבי המזבח ונסקלת על ידו והא הבא קלון איכא תקלה ליכא דשמיר הנן וקתני נסקלת על ידו. ורחינן הבא נמי כיון דמזיד הוא תקלה נמי איכא כו' ואתינן למיששא ממתניתין. ודייקינן מדקתני במתניתין אלא שבאת תקלה לאדם על ידה כו' מאי לאו (מדרישא) [מדסיפא] תקלה וקלון איכא פלוני לאיכא: ירושלמי איש אשר ישכב [והכתיב את דודתו וגו'] א"ל לצורך יצא לידון בעריות דמר ר' יוחנן בכל אתר דכתיב עריות יהוו הוים בלא וולד. עריות יפותו סוברת בניתם: **המגדף** אינו

[יבמות מ: נקמן סט. קידושין י. נדה מה.]

[ב"ב קנו. נדה מה.]

[נעיל נד.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לטמא וכו' אוכלין ומשקין ומקבלי יולפינן:

[סנ ביבמות סט.]